

Baltic International Bank

Paveiktais finanšu noziegumu novēršanas
un apkarošanas jomā banku līmenī

Baltic International Bank

BANKAS PROFILS

Īss bankas raksturojums

“Baltic International Bank”, dibināta 1993. gadā, ir nišas finanšu institūcija un viena no pieredzes bagātākajām bankām, kas piedāvā individuālus finanšu pakalpojumus un investīciju risinājumus. Pavisam nesēn Banka sāka piedāvāt investīciju pakalpojumus, balstoties uz vides, sociālās atbildības un korporatīvās pārvaldības (ESG) faktoriem. Bankai nav filiāļu, bet tai ir trīs pārstāvniecības, kas reģistrētas Apvienotajā Karalistē (Londonā), Krievijā (Maskavā) un Kijevā (Ukrainā).

Galvenie darbības virzieni

Bankas pamatdarbība ir vērsta uz tādu ieguldījumu pārvaldību, kuru pamatā ir ESG koncepcija.

Banku pakalpojumi tiek sniegti, lai nodrošinātu privātpersonu ieguldījumu darījumus un to darbību ar ieguldījumu instrumentiem.

Banka apkalpo arī juridiskas personas, sniedzot pakalpojumus ilgtermiņa sadarbības korporatīvajiem klientiem, vairumā gadījumos kombinācijā ar ieguldījumu pārvaldīšanas pakalpojumiem īpašniekiem un/vai augstākā līmeņa vadītājiem. Bankas obligācijas ir iekļautas NASDAQ Rīga Baltijas obligāciju sarakstā.

Kredītreitings, ja piešķirts pašai bankai vai emitētajiem finanšu instrumentiem

Nav vērtējuma.

% no kopējā USD darījumu skaita ar čaulas uzņēmumiem

2016. gadā - 10.94%, un 2017. gada pirmajā pusgadā - mazāk nekā 3%.

Akcionāru struktūra un profils

Bankas parakstītais (reģistrētais) kapitāls ir 31,5 miljoni EUR, no kuriem 30,5 miljoni ir akciju kapitāls, kas sadalās 4 295 266 parastajās akcijās ar vienādām balsstiesībām. Visas Bankas akcijas ir vārda akcijas. Kopumā Bankai ir 93 akcionāri, no kuriem 28 ir juridiskas personas un 65 - fiziskas personas. Akcionāriem (Latvijas rezidentiem) Valērijam Belokoņam (69,90%) un Vilorijam Belokoņam (30%) ir būtiska līdzdalība bankā (pieder 10% vai vairāk no pamatkapitāla).

¹FKTK Klientu padzīlīnātās izpētes normatīvie noteikumi kredītiestādēm un licencētām maksājumu un elektroniskās naudas iestādēm 1.8. punktu čaulas kompānijas definīcija ir sekojoša:

1.8. čaulas kompānija – kompānija, kurai raksturīga viena vai vairākas šādas pazīmes:

1.8.1. nav pierādāma kompānijas saistība ar faktisku saimniecisko darbību un kompānijas darbība veido mazu vai neveido nekādu ekonomisko vērtību, un kredītiestādes rīcībā nav dokumentāras informācijas, kas pierāda pretējo;

1.8.2. kompānija nesagatavo un neiesniedz kompetentajām pārraudzības institūcijām gada finanšu pārskatus par savu darbību;

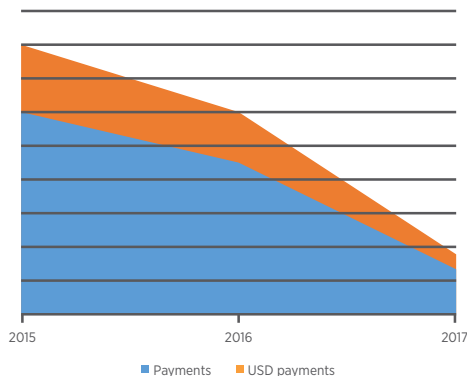
1.8.3. kompānijai nav fiziskas darbības vietas, bet tikai pasta kastīte vai saziņas adrese.

BIZNESA MODEĻA IZMAIŅAS, KAS VEIKTAS, LAI NODROŠINĀTU NILLTF ATBILSTĪBAS STANDARTU IEVĒROŠANU

(norāda ievērojamas, nozīmīgas un ar būtisku ietekmi)

2016. gads bija nozīmīgu, pēc būtības savstarpēji saistītu, pārmaiņu gads. Domājot ilgtermiņā, Banka pārprofilēja savu uzņēmējdarbības modeli, apstiprināja jaunu stratēģiju, pārvērtēja savu klientu bāzi (īstenojot risku mazināšanas pasākumus) un stiprināja bankas vadības un kontroles sistēmas.

Samazināta atkarība no darījumu (maksājumu) biznesa (tabula, diagramma %, salīdzinot 2015. gadu ar 2016. gadu un 2017.gada 1. pusgadu).

2016. gadā veikto maksājumu darījumu apjoms samazinājās (-23%), salīdzinot ar 2015. gadu, vienlaicīgi notika strukturālās izmaiņas: USD maksājumu samazinājums par 31%, salīdzinājumā ar 2015. gadu. 2017. gada 1. pusgadā veikto maksājumu skaits arī samazinājās (40%), salīdzinot ar 2016. gada 1. pusgadu, vienlaicīgi notika arī strukturālās izmaiņas: USD maksājumu samazinājums - 76%, salīdzinājumā ar 2016. gada 1. pusgadu.

Uzņēmējdarbības / darbības veidu diversifikācija, kas jāattīsta jaunajā biznesa modeli

Banka turpina aizstāt šīs komisijas maksas un komisijas, attīstot citus darbības veidus, kas nodrošina komisiju ieņēmumus.

Apgrozījuma samazinājums ar čaulas uzņēmumiem

Apgrozījums ar čaulas uzņēmumiem samazinājās par 37%, salīdzinot 2015. gadu ar 2016. gadu. 2017. gada 1. pusgadā ir vērojama tendence apgrozījumam ar čaulas uzņēmumiem samazināties.

Trūkumu novēršanas pasākumi, ievērojot FKTK regulējošās prasības, ja piemērojas

2016. gada 9. martā FKTK paziņoja par normatīvā soda uzlikšanu Bankai EUR 1.1 miljona apmērā un EUR 25 000 soda uzlikšanu Valdes priekšsēdētājam.

Visa 2016. gada garumā Banka aktīvi sadarbojās ar FKTK, īstenojot FKTK padomes 2016. gada 9. marta lēmumu, kurā tika noteiktas vairākas prasības attiecībā uz klientu bāzes pārvērtēšanu un neatkarīgu iekšējās kontroles sistēmas pārbaudi. Visas prasības tika izpildītas līdz 2016. gada beigām.

Prognozes, skaitļi, kas apliecina uzņēmējdarbības modeļa ilgtspējīgumu nākamajos 3 gados, ja apgrozījums ar čaulas uzņēmumiem ievērojami samazinās:

Banka ir paredzējusi pakāpenisku pāreju, mazinot tās atkarību no maksājumu darījumu izpildes biznesa (maksājumu apstrādes), attīstot citu maksājumu un komisiju ieņēmumu nesošu darbības virzienu (investīciju pārvaldība, brokeru pakalpojumi), nodrošinot vispusīgāku pieeju klientu finansiālajām vajadzībām.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

Jaunu procedūru un politiku izstrāde

Banka ir izstrādājusi virkni jaunu iekšējo normatīvo dokumentu efektīvākai NILLTF risku pārvaldīšanai. Svarīgākās no tām:

- Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riska pārvaldīšanas stratēģija 2017. - 2020. gadam.
- Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riska faktoru identifikācijas un novērtēšanas metodes.

Banka ieviesa ievērojamas izmaiņas riska novērtēšanas sistēmā un uzlaboja klienta riska noteikšanas un novērtēšanas procedūru, pārstrādāja Bankas Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riska pārvaldīšanas politiku.

Šādas iekšējās procedūras ir aktualizētas, uzlabojot analīzes metodes un padarot procedūras darbiniekiem saprotamākas:

- Sākotnējās klientu izpētes procedūra

- Procedūra klientu izpētes veikšanai sadarbības periodā
- Neparastu un aizdomīgu darījumu identificēšanas procedūra

Finanšu sankciju (UN, EU, valsts) ievērošanas politika un OFAC prasību ievērošanas politika

Saskaņā ar visām starptautiskajām prasībām, kas ir arī daļa no uzņēmuma mērogā īstenotās NILLTFN politikas.

Banka pavisam drīz pabeigs Bankas Sankciju politiku un darba procedūras (*desktop procedures*) kā atsevišķu dokumentu kopumu izstrādi.

Ir ievērojami uzlabojušās Bankas tehniskās iespējas, vadība un lietu pārvaldība, izmantojot Siron embargo no "Tonbeller".

Uzlabota pārskatāmība (uzlabota maksājumos sniegtās informācijas kvalitāte, publiski pieejamie atbilstības ziņojumi, utt.)

Maksājumi atbilst FATF un ASV maksājumu pārskatāmības prasībām.

Pastiprināta vadības un/vai uzraudzības funkcija (jauni darbinieki, ziņošanas subordinācija utt.)

Banka pieņēma jaunus darbiniekus Klientu izpētes komitejā (kas veic pamatdarbības funkcijas, kontroles funkcijas un atbalsta funkcijas), lai uzlabotu tās darbības efektivitāti; uzticēja Komitejai lielāku atbildību par noteiktām NILLTF riska pārvaldīšanas jomām un procesiem. Padomei pievienojās trīs augsti kvalificēti profesionāļi ar plašu starptautiska līmeņa pieredzi dažādās jomās,

tādās kā banku, finanšu, diplomātijas, investīciju jomā un finanšu noziegumu izmeklēšanā.

Iecelta Sankciju amatpersona

Iecelts 2016. gada novembrī.

IEKŠĒJĀ KONTROLE

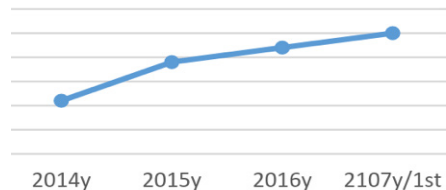
Strukturālās izmaiņas

2016. gadā Klientu uzraudzības departaments tika reorganizēts un izveidotas 3 jaunas nodaļas ar mērķi uzlabot specializāciju:

- sankciju un uzraudzības jomā;
- klientu izpētē;
- klientu piesaistē.

Papildus tika izveidots amats Projektu vadītājam, kas atbild par IT projektiem NILLTFN jomā.

Ievērojami pieauga darbinieku skaits NILLTFN jomā. To tiešais uzdevums ir saistīts ar darbības atbilstības nodrošināšanu vai atbilstības funkcijas veikšanu: lielākais pieaugums + 83% tika sasniegts jau 2015. gadā, salīdzinot ar 2014, bet tendence turpinājās 2016. gadā, Banka palielināja NILLTFN personālu par vairāk nekā 20%. Šī tendence saglabājas un pieaug. 2017. gadā Banka pieņems NILLTFN personālu vēl par 20% vairāk.

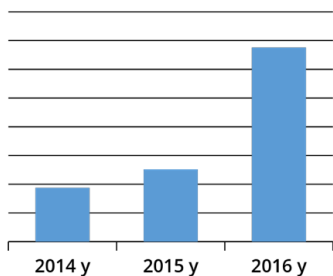
Izmaiņas KYC/CDD (klientu izpēte)/EDD(klientu padziļinātā izpēte)/PEP (PNP)/Finanšu sankciju monitoringā, izmaiņas klientu piesaistīšanas politikās un procedūrās, tostarp klientu piesaistē ar aģentu starpniecību

Banka uzlaboja KYC/CDD/EDD/PEP/ Finanšu Sankciju monitoringa efektivitāti saskaņā aktualizētajām procedūrām (skat. Korporatīvās vadības daļu), pārskatīja procedūru un veidu kādā Banka sadarbojas ar starpniekiem (aģentiem), izvirzīja stingrākas prasības esošajiem un potenciālajiem partneriem, kam ir pilnvaras un tiesības veikt klientu identifikāciju.

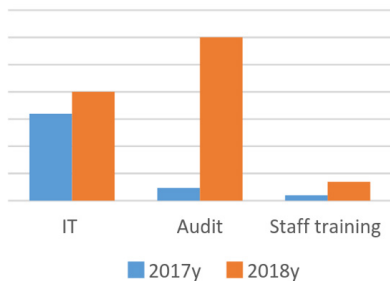
Īss atbilstības izmaksu, personāla izmaiņu apraksts (tabula, grafiks)

Banka ir veikusi ievērojamus ieguldījumus stabilas iekšējās kontroles sistēmas izveidē. Tas attiecas uz daudzām jomām:

pieņemot darbā papildu kvalificētu personāli, iegādājoties un integrējot jaunus IT rīkus un piekļuvi datu bāzēm, apmācot darbiniekus, kas ir tieši vai netieši iesaistīti NILLTF risku mazināšanā. Kopējas NILLTFN atbilstības izmaksas pieauga 4.3 reizes, salīdzinot ar 2014. gadu un 2.9 reize, salīdzinot ar 2015.

Banka ir apstiprinājusi plānotās izmaksas nākamajiem diviem gadiem NILLTFN jomā, un turpina ieguldīt IKS attīstībā, kas attiecas uz IT sistēmām, personālu un neatkarīga audita funkcijām.

PERSONĀLA APMĀCĪBA

Speciālas apmācības tika organizētas 2016. un 2017. gadā, ārējās/iekšējās apmācības, nepārtraukta testēšana un sertifikācija.

2016. un 2017. gadā, NILLTFN apmācības programma tika izstrādāta un apmācības nodrošinātas visam Bankas personālam, ieskaitot zināšanu pārbaudi, kas tiks atkārtota katru gadu. E-apmācības līdzekļi tiek plaši izmantoti. Darbiniekiem, kas ir tieši iesaistīti NILLTF riska pārvaldīšanā, apmācības un zināšanu pārbaude notiek divas reizes gadā. Bankas NILLTFN darbinieki ir apmeklējuši šādas apmācības programmas:

- *ATTF. Prevention of Money Laundering & Terrorist Financing Foundation Level, Luxembourg /NILLTFN apmācības, pamatlīmenis, Luksemburgā/;*
- *ATTF. Prevention of Money Laundering - Advanced Level & Preparation course to the "Certified AML Specialist - CAMS Exam", Luxembourg. /NILLN - augstākais līmenis. Sagatavošanas kursi sertificēta NILLTFN speciālista eksāmenam, Luksemburga/;*
- *ATTF. Shaping the Future of your bank. Executive programme: a strategic bank management review. / Bankas nākotnes veidošana. Programma vadītājiem: stratēģiska bankas pārvaldīšana./;*
- *ACAMS 12th Annual AML & Financial Crime Conference Europe, London. /Ikgadēja NILLTFN & Finanšu noziegumu novēršanas konference. Londona/;*
- *ACAMS Sanctions Compliance /Sankciju ievērošana/*
- *ACAMS Certificate -NILLTFN speciālista sertifikātu iegūšanai gatavojas divi darbinieki.*

NEATKARĪGĀS NILLTFN IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS PĀRBAUDES

ASV konsultantu neatkarīgās pārbaudes rezultāti

Banka tika metodiski pārbaudīta ar mērķi noteikt tās politiku, procedūru un darbības atbilstību normatīvajām prasībām, kas noteiktas BSA un USA PATRIOT Act (ASV Terorisma pret darbības un Banku noslēpuma likumos), un to īstenošanas noteikumos, OFAC, the Federal Financial Institutions Examination Council (Federālā finanšu institūciju uzraudzības padomes) BSA/AML Examination Manual uzraudzības rokasgrāmatā, attiecīgajos izpildes pasākumos, the Financial Action Task Force /Finanšu darbības uzraudzības grupas norādījumos un nozares labākajā praksē. Pārbaudi veica Exiger LLC un Lewis Baach Kaufmann (ASV konsultanti). Šī projekta rezultātā Banka saņēma detalizētu rekomendāciju sarakstu ar norādēm uz NILLTFN jomām, kuras nepieciešams uzlabot un attīstīt saskaņā ar nozares labāko praksi.

Neatkarīgās pārbaudes rekomendāciju īstenošana

Pamatojoties uz rekomendācijām, Bankas izstrādāja pasākumu plānu tālākai iekšējās kontroles sistēmas uzlabošanai. Pasākumu īstenošanas termiņš ir 2017. gada beigās. Līdz jūnijam 35% no plānā apredzētajiem pasākumiem jau bija veiksmīgi īstenoti.

Turpmākie plāni trūkumu novēršanas pasākumiem

To īstenošana jāapstiprina līdz 2017. gada beigām – 2018. gada pirmajam ceturksnim.

Iekšējā audita spēja veikt neatkarīgu NILLTFN auditu

Iekšējais audits veic NILLTFN pārbaudi Bankā katru gadu. Iekšējā audita vadītājam ir starptautisks sertifikāts un NILLTFN speciālista sertifikāts/Compliance: CAMS, Int.Dip(Comp) MICA/.

Citi ārējie auditi, rezultāti

Saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, Bankai ik pēc 18 mēnešiem jāveic neatkarīgs ārējais audits.

AUTOMATIZĒTAS (IT) SISTĒMAS UN RĪKI

Īss IT sistēmu apraksts, izmaiņas (uzlabojumi) 2016.gadā, ja tādi ir, NILLTF monitoring sistēma, Sankciju skrīninga sistēma, 24/7 vai T+1/2/3, novērstas nepilnības, uzlabota efektivitāte, īpaši starptautisko finanšu sankciju pārvaldībā

2016. gadā, TONBELLER AG (www.tonbeller.com) produkti tika instalēti (darbojas kopš 2017. gada), aizstājot iepriekš izmantotos Temenos AML Suite. Tie ir šādi:

- Siron AML (Risk Profiling and Money-Laundering Alerts Through Customizable Scenarios),
- Siron RAS (riska analīzei),
- Siron KYC (Integrated Risk Classification for New and Existing Customers),
- Siron Embargo (Matching Payments with Sanction Lists).

Tas ir pilnībā integrēts risinājums, kas atbilst tieši Bankas specifiskajam biznesa modelim un atbilst arī FKT prasībām un nozares labākajai praksei. Tas dod iespēju Bankai: noteikt aizdomīgus un neparastus darījumus; analizēt novirzes no ierastās klientu darbības, pārbaudīt sankciju ievērošanu – veikt skrīningu; iesniegt SARs (Suspicious Activity Reports) ziņojumus; uzturēt pārbaudes sarakstus; nodrošināt noteikumu izpildi (tostarp LV tiesību aktus un citus noteikumus); novērtēt dažādus riska rādītājus; piešķirt klientiem riska kategorijas (Zema, Vidēja, Augsta, Ļoti augsta).

Citas datubāzes:

Papildu uzlabojumi tika veikti šādās sistēmās:

- Sankciju skrīnings / uzraudzība (Accuity (2015)/ Dow Jones Factiva (2016))
- PNP skrīnings un uzraudzība (Accuity (2015)/ Dow Jones Factiva (2016))
- THOMSON REUTERS WORLD-CHECK ONE. Banka plāno izmantot šo risinājumu, lai pārbaudītu klientu pases. Sistēma pārbauda Mašīnlasāmās zonas sastāvu un uzreiz nosaka, vai pase ir viltotas vai pārveidota.

Galvenā bankas sistēma

T24 / Temenos

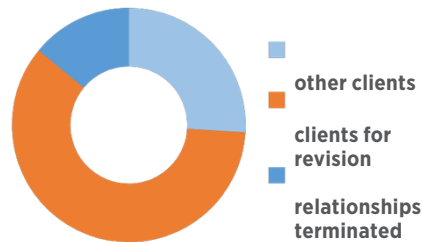
KLIENTU UN BIZNESA VIRZIENU RISKU MAZINĀŠANA

Darbības veidi, no kuriem banka atteikusies

Īstenojot risku mazināšanas pasākumus, Banka nolēma atteikties no darbības e-komercijā. Visi attiecīgie konti tika slēgti un darbības izbeigtas 2016. gadā.

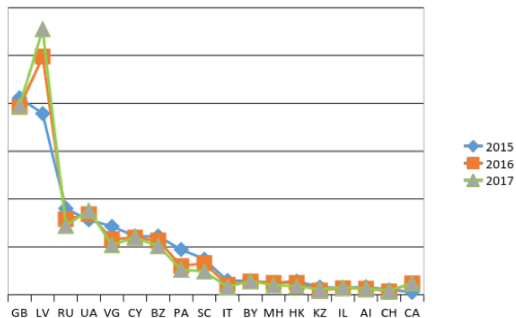
Klientu riska mazināšana (salīdzinot 2015.gadu ar 2016. gadu)

Tika veikta plaša klientu bāzes analīze, pamatojoties uz izmaiņām Bankas biznesa modelī, nesēn pieņemtajiem likumiem un noteikumiem Latvijā, pastiprinātajām prasībām, tieši attiecināmām uz Banku, integrējot jaunās prasības un ņemot vērā jauno biznesa stratēģiju.

To klientu, kas 2016. gadā tika pakļauti vispusīgai pārbaudei riska mazināšanas nolūkā, procentuālā daļa bija 70% no visiem finanšu aktīviem uz 01.01.2016. Banka īpaši rūpīgi pārbaudīja šos klientus, veicot padziļinātu analīzi. Rezultātā 5% klientu kontu tika slēgti, lai mazinātu Bankas riskus. Ar pārējiem klientiem banka nolēma turpināt sadarbību, jo tie, tika secināts, atbilst Bankas komforta līmenim. Ar noteiktu klientu skaitu tika panākta savstarpēja vienošanās pārtraukt sadarbību, jo Bankas jaunais biznesa modelis nav piemērots šo klientu vajadzībām, ieskaitot komisijas maksu struktūru.

Izmaiņas klientu bāzē pēc jurisdikcijas, klientu NILLTF riska mazināšana (skorings) (salīdzinot 2015. gadu ar 2016. gadu un 2017. gadu)

Saskaņā ar jauno stratēģiju, Banka pievērš īpašu uzmanību klientu bāzes diversifikācijai, piedāvājot bankas un ieguldījumu produktu platformu, jo Bankai ir visi priekšnosacījumi, lai tā kalpotu klientiem Baltijas valstīs, NVS un Eiropā kā “vārteja” starp Rietumiem un Austrumiem.

Bankas piešķirtie riski klientiem 2017. gadā : Augsts risks: 19%; Vidējs risks : 30%; Zems risks : 51% klientu.

PNP klientu skaita izmaiņas

Bankai ir neliels PNP klientu skaits - no 20 līdz 24 klientiem. Nav būtisku izmaiņu skaita ziņā.

Mērķa tirgi

Baltijas valstis, Eiropa, NVS, Ķīna

Tendences klientu aktīvu strukturēšanā (piemēram, pāreja no īstermiņa aktīviem uz ilgāka termiņa aktīviem, pāreja no darījumiem ilgtermiņa aktīvu izvietojšanai pārvaldībā utt.)

Mūsu mērķis ir nodrošināt klientiem ilgtermiņa uzkrājumu iespējas vai ieguldījumu risinājumus saskaņā ar mūsu stratēģiju. Mēs cieši sadarbojamies ar saviem klientiem, lai izskaidrotu aktīvu strukturēšanas tendences, tā lai viņu aktīvi būtu droši ilgtermiņā, nodokļu rezidences vieta būtu Bankai skaidra, un tiktu izmantota atbilstoša struktūra aktīvu pārvaldīšanai vai saimnieciskajām darbībām. Klientu vidū šobrīd ir vērojama tendence pārņemt mūsdienīgas aktīvu strukturēšanas metodes un pārorientēt savu biznesu uz Eiropas valstīm, tai skaitā arī uz Latviju.

FATCA, CRS īstenošana

Bankas darbība pilnībā atbilst FATCA prasībām, un 2016. gadā tā veica noteiktus pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību Kopīgajam ziņošanas standartam (CRS), kas stājās spēkā 2017. gadā. Banka pieprasa, lai visi klienti sniegtu informāciju par savu nodokļu rezidenci. Pirmo reizi Banka ziņoja par klientiem saskaņā ar CRS 2017. gada jūlijā.